

Döviz kazandırıcı faaliyetlerde damga vergisi istisnası

Belge türü	Özelge
Kanun	DAMGA VERGİSİ KANUNU
Özelge no	97895701-155[2017/593]-1049212
Tarih	02.12.2019

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı

Mükellef Hizmetleri Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü

Sayı : 97895701-155[2017/593]-E.1049212

02.12.2019

Konu : Döviz kazandırıcı faaliyetlerde damga vergisi istisnası

İlgide kayıtlı özelge talep formu ve eklerinin incelenmesinden, Şirketinizin uluslararası taşıma işini üstlendiği ve taşıma hizmet bedelini döviz olarak yurt dışında yerleşik müşterilerden tahsil ettiği, taşınan eşyayı temsil eden; deniz taşımacılığı için konşimento (Master Bill Of Loading), hava taşımacılığı için hava yolu taşıma senedi (master air waybill), kara taşımacılığı için yük senedi (CMR), demiryolu taşımacılığı için ise demiryolu taşıma senedi (CIM ve CIV) ile Türkiye Gümrük Bölgesine taşıma sorumluluğunu üstlendiğiniz mallar nedeniyle özet beyan gibi kağıtlar düzenlendiği belirtilerek, sahip olduğunuz Vergi Resim ve Harç İstisnası Belgesi kapsamında söz konusu kağıtların damga vergisinden istisna olup olmadığı hususunda Başkanlığımızdan görüş talep edildiği anlaşılmaktadır.

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu, bu Kanundaki kağıtlar teriminin, yazılıp imzalanmak veya imza yerine geçen bir işaret konmak suretiyle düzenlenen ve herhangi bir hususu ispat veya belli etmek için ibraz

edilebilecek olan belgeler ile elektronik imza kullanılmak suretiyle manyetik ortamda ve elektronik veri şeklinde oluşturulan belgeleri ifade edeceği; 3 üncü maddesinde, damga vergisinin mükellefinin kağıtları imza edenler olduğu ve resmi dairelerle kişiler arasındaki işlemlere ait damga vergisini kişilerin ödeyeceği; 4 üncü maddesinde, bir kağıdın tabi olacağı verginin tayini için o kağıdın mahiyetine bakılacağı ve buna göre tabloda yazılı vergisinin bulunacağı, kağıtların mahiyetlerinin tayininde, şekli kanunlarda belirtilmiş olanlarda kanunlardaki adlarına, belirtilmemiş olanlarda üzerlerindeki yazının tazammun ettiği hüküm ve manaya bakılacağı hüküm altına alınmıştır.

Anılan Kanuna ekli (1) sayılı tablonun "III.Ticari işlemlerde kullanılan kağıtlar" başlıklı bölümünün 1/a-ad bendinde, taşıma senetlerinin; 1/b fıkrasında, konşimentoların; 2/f fıkrasında, gümrük idarelerine verilen özet beyan formlarının maktu damga vergisine tabi olacağı hükümlerine yer verilmiştir.

Diğer taraftan, 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun (6728 sayılı Kanunun 27 nci maddesi ile değişik) ek 2 nci maddesinde,

"2. Vergi, Resim, Harç İstisnası Belgesine bağlanan aşağıda sayılan diğer döviz kazandırıcı faaliyetlere ilişkin işlemler nedeniyle, belgenin geçerlilik süresi içerisinde belgede yer alan tutarla sınırlı olmak kaydıyla, düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden müstesnadır.

f) (6770 sayılı Kanunla değişik) Uluslararası yük ve yolcu taşımacılığından döviz olarak kazanılan navlun bedellerinin yurda getirilmesi kaydıyla kara, deniz veya hava ulaştırma hizmet ve faaliyetleri,

4. Bu maddenin uygulanmasında;

Vergi, Resim, Harç İstisnası Belgesi: Döviz kazandırıcı faaliyetleri teşvik etmek amacıyla damga vergisi istisnası uygulanabilmesi için alınması ve ibraz edilmesi gereken, vergiye tabi kağıdın düzenlendiği tarihte geçerli Ekonomi Bakanlığınca düzenlenen belgeyi ifade eder." hükümlerine yer verilmiştir.

18.5.2017 tarih ve 30070 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "İhracat ve Diğer Döviz Kazandırıcı Faaliyetlerde Damga Vergisi ve Harç İstisnası Uygulama Genel Tebliği"nin "Uygulamaya İlişkin Esaslar"

başlıklı bölümünün 6 ncı maddesinde;

"(1) Tebliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde sayılan faaliyetler için bu konuda düzenlenmiş "Dahilde İşleme İzin Belgesi"; 5 inci maddesinde sayılan diğer döviz kazandırıcı faaliyetler için bu konuda düzenlenmiş "Vergi, Resim, Harç İstisnası Belgesi"nin ibrazı üzerine, sözü edilen belgelerin geçerlilik süresi içerisinde yapılması şartıyla ilgili kuruluşlarca, aşağıda açıklanan usul ve esaslar çerçevesinde başka bir belge aranmaksızın resen damga vergisi ve harç istisnası uygulanır.

(2) Belgenin alınmasından önce veya belgenin geçerlilik süresinin dolmasından sonra, belgeye bağlanan iş ile ilgili olarak yapılan işlemlere harç ve bu işlemler nedeniyle düzenlenen kağıtlara damga vergisi istisnası tatbik edilmez.

(3) İstisna uygulaması belgede yer alan esaslar dikkate alınarak yürütülür.

(4) Vergi, Resim, Harç İstisnası Belgesine bağlanan diğer döviz kazandırıcı faaliyetlere ilişkin işlemlere ve bu işlemler nedeniyle düzenlenen kağıtlara belgenin geçerlilik süresi içerisinde belgede yer alan tutarla sınırlı olmak kaydıyla, damga vergisi ve harç istisnası uygulanır." açıklamalarına yer verilmiştir.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuz ekinde yer alan şirketiniz adına düzenlenen .../.../2017 tarih ve ... sayılı Vergi Resim ve Harç İstisnası Belgesinin incelenmesinden, belgenin Ticaret Bakanlığı (Mülga. Ekonomi Bakanlığı) tarafından yayımlanan İhracat 2017/4 sayılı Tebliğin 6/3-f maddesine göre düzenlendiği, bu maddenin de 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun ek 2 nci maddesinin 2/f fıkrasına tekabül ettiği anlaşılmıştır.

Konuya ilişkin olarak Ticaret Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğü ile yapılan yazışmalar sonucu alınan cevabi yazıda, Tebliğ'in mezkur maddesinin ilgili bendinde geçen "uluslararası yük ve yolcu taşımacılığından döviz olarak kazanılan bedellerin yurda getirilmesi kaydıyla kara, deniz veya hava ulaştırma hizmet ve faaliyetleri" ifadesindeki kara ulaştırma hizmet ve faaliyetlerinin geniş anlamıyla kabul edilerek, karayolu ve demiryolu taşımacılığı faaliyetlerinin tümünün uygulama kapsamında değerlendirilmesi gerektiği şeklinde görüş belirtilmiştir.

Buna göre, Şirketiniz tarafından kanunî ve iş merkezlerinin her ikisi de Türkiye'de bulunmayan firmalara yapılan uluslararası taşımacılık faaliyetinin gerçekleştirilmesi esnasında Şirketiniz tarafından düzenlenen başvurunuz konusu kağıtlara, sahip olduğunuz .../.../2017 tarih ve ... sayılı Vergi, Resim ve Harç İstisnası Belgesinin geçerlilik süresinde düzenlenmiş olması, uluslararası taşımacılık faaliyetinin bizzat Şirketinizce yapılması ve döviz olarak kazanılan bedellerin yurda getirilmesi kaydıyla, belgede yazılı tutarla sınırlı olmak üzere damga vergisi istisnası uygulanması mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026